

METODA UZORAKA

Statistička analiza na bazi potpunog posmatranja podrazumijeva raspolaganje informacijama o svakoj statističkoj jedinici posmatrane pojave. Potpunu informaciju o karakteristikama populacije daje samo statistički popis, koji iziskuje mnogo vremena i stvara velike troškove, pogotovu kada se radi o velikom osnovnom skupu. Uz sve prednosti koje nam pružaju potpuna posmatranja, odnosno analize na osnovu takvih potpunih informacija o osnovnim skupovima, može se navesti i niz njihovih karakteristika zbog kojih se takva posmatranja izvode samo povremeno ili se nastoji da drugim metodama postignemo njihovu zamjenu.

Pojava koja se želi upoznati ili istražiti metodom uzorka zove se POPULACIJA ili OSNOVNI SKUP, a njezin dio koji se u tu svrhu ispituje zove se UZORAK. Da bi zaključci o čitavoj masi na osnovi uzorka bili validni, uzorak treba biti reprezentativan. Uzorak će biti reprezentativan ako je po svojim osnovnim karakteristikama nalik na osnovni skup odnosno ako je uzorak umanjena slika osnovnog skupa. Reprezentativnost uzorka postiže se ispravnim izborom elemenata osnovnog skupa. Ispituju se samo izabrani elementi za uzorak. Podaci dobiveni opažanjima, odnosno mjerenjima, obrađuju se tako da bi se dobile karakteristike uzorka pomoću kojih će se procijeniti karakteristike osnovnog skupa. Uzorkom se dolazi do procjene karakteristika osnovnog skupa, a statističkom metodom određuje se pouzdanost i preciznost te procjene. Svi ti postupci čine metodu koja se zove METODA UZORAKA ili REPREZENTATIVNA METODA.

Nijedna metoda uzorkovanja nije tako dobra da bi se mogli, u potpunosti, pouzdati u njenu primjenu. Izbor nije uvijek "jednostavni slučajni", već je komplikovaniji; veličina uzorka nije fiksna, već varira, baš zbog mnogih nesavršenosti u procesu prikupljanja podataka; ne dolazi se do istinitih varijabli, već do opažanja koja podliježu greškama.

Međutim, kao i u drugim istraživačkim disciplinama, i ovdje se odvija proces razvoja kome je svojstvena određena nezavisnost i suprostavljenost teorije i prakse. Radi potvrde navodimo riječi britanskog statističara (O'Muircheartaigha) koji kaže da "teoretičarima smeta indiferentnost praktičara da teorijske domete ugrade u metodologije, a na drugoj strani, praktičari teoretičare posmatraju i sa strahopoštovanjem i sa prezirom; strahopoštovanje je zbog kompleksnosti matematičkih izvođenja i sofisticiranosti pristupa problemu i dobijenih rješenja; prezir je zbog sterilnosti i praktične neupotrebljivosti većine rezultata."

OSNOVE TEORIJE UZORKOVANJA

Osnovna karakteristika svih načina nepotpunog ili djelimičnog posmatranja i prikupljanja podataka jeste ta da izborom manjeg ili većeg broja jedinica iz populacije, dolazimo do informacija o cijeloj posmatranoj pojavi. Broj jedinica koje su nam neophodne za donošenje konačnih zaključaka biće veći ili manji, nekada veoma mali, ali se uvijek mora paziti da taj broj bude dovoljan za donošenje objektivnih zaključaka.

Postoji više vrsta nepotpunog posmatranja i ispitivanja a među najznačajnije ubrajamo: anketa, uzorak, procjena, selekcija i monografski opis. Kod svih navedenih vrsta posmatranja pouzdanost i tačnost podataka prikupljenih na takav način uslovljena je selekcijom jedinica iz populacije.

Osnovna razlika između deskriptivne i inferencijalne statistike zasniva se na znanju o populaciji. U deskriptivnoj statistici se pretpostavlja da analitičar posjeduje određena znanja o populaciji koja je predmet istraživanja. U inferencijalnoj statistici znanje o populaciji je ograničeno na podatke koji se mogu dobiti iz uzorka. U takvim slučajevima jedini način da se stekne određena predstava o populaciji svodi se na analizu uzoraka, te procjenu i testiranje hipoteza o pojedinim karakteristikama populacije.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com